
POSUDEK
K DIZERTAČNÍ PRÁCI „POJEM PRACOVNÍKA V EVROPSKÉM PRÁVU“

JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Zpracovatel dizertační práce: JUDr. Tereza Kunertová, LL.M.
Školitel: Prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

Zabývat se pojmem pracovníka v evropském právu více než padesát let po vzniku společenství států, které mezi sebou umožnily volný pohyb osob, se může jevit jako navýsost neaktuální téma. Nedávno vydané rozsudky ve věcech C-456/12 O a C-457/12 S ovšem velmi názorně ukazují, jak na první fundamentální otázky volného pohybu osob obecně, volný pohyb pracovníků nevyjímaje, ještě zdaleka nebyly na unijní úrovni definitivně vyřešeny. Z tohoto úhlu pohledu je tedy téma zvolené autorkou disertační práce skutečně velmi aktuální.

Disertační práce je členěna do dvou substantivních kapitol – první z nich (kapitola II) se zabývá obecnou definicí pracovníka v unijním právu, omezeními, kterým osoby pohybující se v rámci EU na základě unijního práva čelí, jakož i ospravedlněním těchto omezení, druhá z nich (kapitola III) se následně zabývá porovnáváním a rozhraničením volného pohybu pracovníků od vybraných svobod vnitřního trhu, resp. od volného pohybu ekonomicky neaktivních občanů.

Z hlediska formálního odpovídá práce nárokům kladeným na dotčenou kategorii prací. V této souvislosti by autor posudku pouze upozornil na skutečnost, že autorka přebírá do své práce poměrně dlouhé pasáže (např. s. 27, 39, 44, 46 až 48), resp. v jednom případě prakticky celou podkapitulu (podkapitola 5.1. kapitoly II, s. 110) ze své dříve publikované statě – v tomto ohledu by bylo podle názoru autora posudku vhodnější na dříve publikovanou stať pouze odkázat standardními odkazy v poznámce pod čarou.

Co se týká struktury práce, tato je přehledně členěna do jednotlivých kapitol a podkapitol. V tomto ohledu by autor posudku pouze upozornil pro účely úpravy před případnou publikací práce na poněkud zavádějící terminologii jednak u výrazu „vymezení“ (část III nese název „Vymezení pojmu pracovníka“ – to je na první pohled zarážející, jelikož vymezení (ve smyslu definování) tohoto pojmu je předmětem nejobsáhlejší kapitoly II; část III

přítom již pracovníka nevynechává ve smyslu hledání obsahu tohoto pojmu, ale činí rozlišení od (vymezení se vůči) dalších prvků volného pohybu, resp. svobod vnitřního trhu) a dále u výrazu „limity“ (podkapitola 3 kapitoly II není ve skutečnosti o „limitech práv“, jak je nazvána, ale o omezeních, se kterými se osoby při volném pohybu setkávají – pod pojmem „limit práva“ si autor posudku představuje hranici, za kterou subjektivní právo končí, tj. nejedná se o nedovolené omezení; obdobně podkapitola 4 kapitoly II není o limitech limitů, ale právě o oné hranici, kde právo na volný pohyb končí, tedy o limitu tohoto práva).

Z hlediska věcného je nezbytné vyzdvihnout vysokou schopnost autorky orientovat se v judikatuře Soudního dvora a vyvozovat z ní správné závěry. Na s. 128 tak např. autorka předjímá varianty rozhodnutí Soudního dvora ve výše zmíněných věcech *O* a *S* – byť se sice nakonec ve svém odhadu rozhodnutí přiklonila k jiné variantě, než Soudní dvůr v mezidobí vydaném rozhodnutí, jí preferovaná varianta byla právě tou, kterou se Soudní dvůr nakonec vydal (je nicméně potřeba upozornit, že otázka minimální doby pobytu vystává pouze ve věci *O*, zatímco s volným pohybem pracovníků, který tvoří předmět práce, je spojena kauza *S*).

S řadou názorů, resp. závěrů v práci by bylo možné polemizovat – což není negativum, ale naopak výsledek, ke kterému by měla práce předmětného typu směřovat. Na tomto místě upozorní autor posudku pouze na dvě záležitosti.

Zaprvé, jednou z hlavních úvah v práci obsažených je otázka přenositelnosti judikatury *Keck* na oblast volného pohybu osob. Podle názoru autora posudku se ovšem klade otázka, zda, resp. jaké prvky této judikatury jsou vůbec s to přinést něco užitečného do oblasti volného pohybu osob – jádro judikatury *Keck*, alespoň jak ji chápe autor posudku, spočívá v zásadě na (úzce pojaté) výjimce týkající se jedné aktivity spojené s obchodem (konkrétně způsobu prodeje) – naopak aplikování stejné logiky v případě způsobu užívání Soudní dvůr nepřijal (viz rozsudek ve věci *C-110/05*, resp. úvahy generálních advokátů v této věci). Autorovi posudku není zřejmé, jak by bylo možné specifikovat jednu z „aktivit“ spojenou s volným pohybem osob tak, aby se na ni výjimka judikovaná ve věci *Keck* mohla uplatnit. Uvedené je nicméně spíše impulzem pro diskuzi v rámci ústní obhajoby práce.

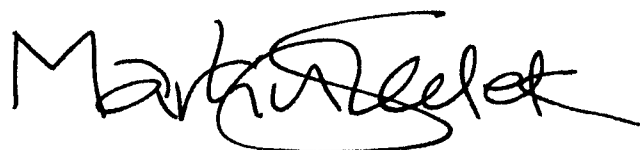
Zadruhé, na s. 121 práce autorka podrobuje kritice rozsudek ve věci *C-86/12 Alopka* s tím, že by mělo posouzení podle čl. 20 SFEU předcházet

případnému posouzení čl. 21 SFEU. Podle názoru autora posudku byl nicméně postup Soudního dvora v dotčené věci správný – začíná sekundárním právem (směrnicí 2004/38/ES, potažmo s ní přímo spojeným čl. 21 SFEU) a jako *ultima ratio* se po negativním zjištění v kroku č. 1 obrací na čl. 20 SFEU, přičemž v dané věci správně dovozuje, že s ohledem na pobyt otce dětí ve Francii je v zásadě vyloučeno, aby právo pobytu v Lucembursku odvozovaly z čl. 20 SFEU. Opět i zde se nicméně jedná toliko o podnět pro diskuzi v rámci ústní obhajoby.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V jejím rámci by se doktorandka mohla zaměřit na výše uvedené okruhy otázek.

V Praze dne 14. dubna 2014

Handwritten signature in black ink, appearing to read 'Martin Zeman'.